

Sygn. akt

III AUa 401/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **17 lipca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **7 marca 2013 r.** sygn. akt **IV U 1762/12**

z m i e n i a zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje wnioskodawczyni M. D. prawo do emerytury począwszy od 1 października 2012r.

Sygn. akt III AUa 401/13

UZASADNIENIE

wyroku z 17 lipca 2013 r.

Decyzją z dnia 17.10.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił M. D. prawa do emerytury ponieważ rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z upływem czasu na który umowa była zawarta, a nie zgodnie z art. 88 Karty Nauczyciela tj. na wniosek pracownika lub w związku z art. 20 ust. 1,6 i 7 tej ustawy.

W odwołaniu wnioskodawczyni domagała się ponownego rozpatrzenia jej wniosku o emeryturę, podnosząc, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z winy zakładu pracy i nie było możliwości przedłużenia umowy o pracę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko i wniósł o oddalenie odwołania. Podkreślił, że ze względu na brak spełnienia warunku rozwiązania stosunku pracy na wniosek odwołującej się, organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury nauczycielskiej, przewidzianej w art. 88 Karty Nauczyciela w zw. z art. 47 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zakład wyjaśnił, że ustanie zatrudnienia wnioskodawczyni w (...) w P. nastąpiło w trybie art. 30 §1 k p co potwierdza złożone świadectwo pracy, a zatem wnioskodawczyni nie spełnia warunków do przyznania emerytury nauczycielskiej.

Wyrokiem z 7.03.2013 r. sygn. IV U 1762/12 Sąd Okręgowy w Rzeszowie zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 17 października 2012 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni M. D. prawo do emerytury poczynając od dnia 4 września 2012 r. oraz ustalił brak odpowiedzialności organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd ustalił, że M. D. była zatrudniona jako nauczyciel w (...) w R. w okresach od 21.11.1977r. do 30.04.1978 r. oraz od 1.09.1978 r. do 31.08.2011 r. i ten stosunek pracy został rozwiązany na podstawie przepisu art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela. Ponadto pracowała jako nauczyciel w (...) w P. w okresie od dnia 8.01.2007 r. do dnia 22.06.2007 r. oraz od dnia 1.10.2007 r. kiedy została zatrudniona w charakterze nauczyciela - dyrektora szkoły. Zatrudnienie w charakterze nauczyciela nastąpiło na podstawie umowy o pracę, podczas której powierzono wnioskodawczyni stanowisko dyrektora na czas określony od dnia 1.10.2007 r. do dnia 30.09.2012 r. Z dniem 30.09.2012 r. (...) w P. zostało zlikwidowane i jak zaświadczył organ założycielski – Marszałek Województwa (...) nie było możliwości przedłużenia z wnioskodawczynią umowy o pracę. Za ten okres zatrudnienia wnioskodawczyni otrzymała świadectwo pracy ze wskazaniem, że stosunek pracy ustał w wyniku upływu czasu, na który umowa była zawarta.

Na dzień 31.12.2008 r. wnioskodawczyni posiadała ponad 33 lata okresów składkowych i nieskładkowych w tym 21 lat i 4 miesiące okresów pracy pedagogicznej.

Sąd ustalił również, że wnioskodawczyni jest uprawniona do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 30.09.2013 r.

Następnie Sąd rozważał możliwości uzyskania prawa do emerytury wnioskodawczyni w kontekście uregulowania z art. 88 Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.). Wskazany przepis przewiduje możliwość przejścia nauczycieli na emeryturę niezależnie od wieku, a jedynie po wykazaniu wymaganego okresu zatrudnienia, w tym w szczególności pracy na stanowisku nauczyciela. Uprawnienie to zostało ograniczone przez ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na mocy której dodano ust. 2a, stanowiący, iż nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. mogą przejść na emeryturę na podstawie art. 88, jeżeli spełnią warunki wymagane tym przepisem do dnia 31 grudnia 2008r. i nie przystąpią do otwartego funduszu emerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczyni spełniała wymagane do uzyskania nauczycielskiej emerytury warunki stażu ubezpieczenia i pracy pedagogicznej. Legitymuje się ponad 30 latami okresów składkowych i nieskładkowych, jako pedagog pracowała ponad 21 lat i nie jest członkiem OFE. Natomiast spór sprowadzał się do stwierdzenia spełnienia warunku rozwiązania umowy o pracę w trybie wskazanym przez powołany wyżej przepis.

Zdaniem Sądu wnioskodawczyni wszelkie warunki do nabycia emerytury nauczycielskiej spełniła już w dacie rozwiązania stosunku pracy z (...)LO w R.tj. w dniu 31.08.2011 r. Natomiast okoliczność, że po rozwiązaniu stosunku

pracy, w dacie złożenia wniosku o emeryturę, ubezpieczona wykonywała pracę nauczycielską na podstawie kolejnego stosunku pracy nie wpływa na możliwość nabycia przezeń uprawnień emerytalnych z art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.06.2009 r., I UK 16/09, lex 519956 oraz z dnia 19.10.2010 r., II UK 108/10, lex 688682).

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd powołał również art. 477¹⁴ § 2 kpc, a o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji orzeczono zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W apelacji od powyższego wyroku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowania art. 88 ustawy Karta Nauczyciela w zw. z art. 47 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że w dacie rozwiązania stosunku pracy z (...)LO w R. wnioskodawczyni spełniała warunki do uzyskania emerytury. Kontynuowała bowiem stosunek pracy w (...)w P.. Nie był to, jak przyjął Sąd kolejny stosunek pracy, tylko stosunek pracy trwający równoległe z poprzednim stosunkiem pracy w (...)w R..

W tej sytuacji pozwany Zakład wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie apelacji ZUS.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego okazała się częściowo uzasadniona, co wywołało skutek w postaci orzeczenia reformatoryjnego.

Art. 88 ustawy z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) przewidział wyczerpującą regulację warunków przejścia na emeryturę nauczycieli bez względu na wiek, a po wykazaniu 30 - letniego okresu zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach (pod tzw. Tablicą). Ust. 2 a art. 88 uszczegółowił pewne kwestie i stwierdza, że nauczyciele urodzeni po dniu 31.12.1948 r., a przed 1.01.1969 r. mogą przejść na emeryturę na podstawie art. 88, jeżeli spełnią warunki wymagane tym przepisem do dnia 31.12.2008 r. i nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego.

Spór w sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy przysługuje M. D. prawo do emerytury w sytuacji gdy w dacie złożenia wniosku kontynuowała zatrudnienie na podstawie innego stosunku pracy (inne warunki nabycia prawa do emerytury z art. 88 – Karty Nauczyciela nie były kwestionowane).

Za Sądem I instancji należy powtórzyć, że orzecznictwo Sądu Najwyższego potwierdziło pogląd, że rozwiązanie stosunku pracy zgodnie z art. 88 Karty Nauczyciela jest koniecznym warunkiem nabycia prawa do emerytury, natomiast okoliczność, że po rozwiązaniu stosunku pracy, ale w dacie złożenia wniosku o emeryturę, ubezpieczony pracownik wykonuje pracę na podstawie kolejnego stosunku pracy, nie wpływa na możliwość nabycia przezeń uprawnienia do emerytury na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela (por. wyrok SN z 5.06.2009 r. I UK 16/09, Lex 519956, czy wyrok SN z 19.10.2010 r. II UK 108/10, Lex 688682).

Przenosząc powyższe zapatrywania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skoro wnioskodawczyni na dzień rozwiązania stosunku pracy zgodnie z regulacjami z art. 88 Karty Nauczyciela kontynuowała zatrudnienie na podstawie innego stosunku pracy, to prawo do emerytury nauczycielskiej nabyła dopiero z dniem rozwiązania tego drugiego stosunku pracy, dlatego Sąd Apelacyjny w uwzględnieniu apelacji organu rentowego zmienił zaskarżony wyrok i przyznał prawo do emerytury począwszy od 1.10.2012 r.

Zmieniając zaskarżony wyrok w części Sąd Apelacyjny miał na względzie treść przepisu art. 386 § 1 kpc.